

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

21. juuli 2016*

Eelotsusetaotlus — Tolliliit — Ühine tollitariifistik — Majandusliku mõjuga tolliprotseduurid —
Välistöötlemine — Määrus (EMÜ) nr 2913/92 — Artikli 148 punkt c — Loa väljastamine —
Majanduslikud tingimused — Ühenduse tootjate oluliste huvide märkimisväärse kahjustamise
puudumine — Mõiste „ühenduse tootjad“

Kohtuasjas C-4/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hoge Raad der Nederlandeni (Madalmaade kõrgeim kohus)
19. detsembri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse
12. jaanuaril 2015, menetluses

Staatssecretaris van Financiën

versus

Argos Supply Trading BV,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda ja K. Jürimäe
(ettekandja),

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: ametnik I. Illéssy,

arvestades kirjalikus menetluses ja 13. jaanuari 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Argos Supply Trading BV, esindajad: *belastingadviseur* J. A. G. Winkels ja *belastingadviseur* O. R. L. Gemin,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. Bulterman ja B. Koopman,
- Kreeka valitsus, esindajad: K. Nasopoulou ja K. Karavasili,
- Euroopa Komisjon, esindajad: L. Grønfeldt, H. Kranenborg ja A. Lewis,

olles 7. aprilli 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 19; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307; edaspidi „tolliseadustik“), artikli 148 punkti c tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluse raames, mille pooled on Staatssecretaris van Financiën (rahanduse riigisekretär, Madalmaad) ja äriühing Argos Supply Trading BV (edaspidi „Argos“) ning mis käsitleb selle äriühingu esitatud välistöötlemise protseduuri rakendamise loa taotluse rahuldamata jätmist Madalmaade tolliasutuste poolt.

Õiguslik raamistik

Määrus (EMÜ) nr 2473/86

- 3 Nõukogu 24. juuli 1986. aasta määruses (EMÜ) nr 2473/86 välistöötlemise protseduuri ja standardvahetussüsteemi kohta (EÜT 1986, L 212, lk 1) olid sätestatud õigusnormid, mida kohaldati välistöötlemise protseduuri suhtes kuni tolliseadustiku jõustumiseni. Määruse põhjenduses 1 on märgitud:

„arvestades, et paljud ühenduse ettevõtjad kasutavad rahvusvahelise tööjaotuse raames välistöötlemise protseduuri, st kauba eksportimist eesmärgiga reimportida see pärast ümbertöötlemist, töötlemist või parandamist; et selle protseduuri kasutamist õigustavad majanduslikku või tehnilist laadi põhjused“.

Tolliseadustik

- 4 Alates 1. maist 2016 asendas tolliseadustiku Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT 2013, L 269, lk 1, parandus ELT 2013, L 287, lk 90). Võttes aga arvesse põhikohtuasja asjaolude kuupäeva, on käesolevas asjas endiselt kohaldatav tolliseadustik.
- 5 Tolliseadustiku põhjendustes 3 ja 4 on märgitud:

„lähtudes siseturu kontseptsioonist, peab seadustik sisaldama üldeskirju ja -protseduure, mis tagavad tariifsete ja muude ühenduse tasandil seoses [Euroopa Liidu] ja kolmandate riikide vahelise kaubavahetusega kasutusele võetud meetmete rakendamise; seadustik peab muuhulgas hõlmama ühise põllumajandus- ja kaubanduspoliitika meetmete rakendamist, võttes arvesse mõlema ühise poliitika nõudeid;

soovitav oleks täpsustada, et käesolevat seadustikku kohaldatakse, ilma et see piiraks teistes valdkondades kehtivate erinormide kohaldamist; sellised erinormid võivad eksisteerida või neid võib kehtestada muuhulgas põllumajanduse, statistika, kaubanduspoliitika või omavahenditega seotud õigusaktide raames.“

- 6 Tolliseadustiku artikkel 84 sätestas, et seadustiku artiklites 85–90 kasutatud mõiste „majandusliku mõjuga tolliprotseduur“ tähendab ühendusevälise kauba puhul muu hulgas töötlemist tollikontrolli all ja välistöötlemist.

- 7 Seadustiku artikli 85 kohaselt peab majandusliku mõjuga tolliprotseduuri kohaldamiseks olema tolli luba.
- 8 Tolliseadustiku artiklis 133 oli sätestatud:
- „Luba [töötlemiseks tollikontrolli all] antakse ainult:
- [...]
- e) kui on täidetud vajalikud tingimused selleks, et seestöötlamise protseduur aitaks [liidus] luua või säilitada töötlemistevast, kahjustamata sealjuures sarnast kaupa valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve (majanduslikud tingimused) [...]“
- 9 Tolliseadustiku artikkel 145 sätestas:
- „1. [...] välistöötlemise protseduur [võimaldab] ühenduse kaupa [liidu] tolliterritooriumilt ajutise töötlemise eesmärgil eksportida ja töötlemisel saadud tooteid täieliku või osalise imporditollimaksust vabastamisega vabasse ringlusse lubada.
- [...]
3. Määruses kohaldatakse järgmisi mõisteid:
- a) ajutiselt eksporditud kaup – välistöötlemise protseduurile suunatud kaup;
- b) töötlemistoimingud – artikli 114 lõike 2 punkti c esimeses, teises ja kolmandas alapunktis nimetatud toimingud;
- c) kompensatsioonitooted – töötlemistoimingute tulemusel saadud tooted;
- [...]“
- 10 Tolliseadustiku artiklis 148 oli ette nähtud:
- „Luba [välistöötlemise protseduuriks] antakse ainult:
- [...]
- c) kui loa andmine välistöötlemise protseduuriks ei kahjusta märkimisväärselt ühenduse tootjate olulisi huve (majanduslikud tingimused).“
- 11 Nimetatud seadustiku artikli 151 lõige 1 sätestas:
- „Artiklis 145 ettenähtud täieliku või osalise imporditollimaksudest vabastamise puhul lahutatakse vabasse ringlusse lubatud kompensatsioonitoodete suhtes kohaldatava imporditollimaksu summast imporditollimaksu summa, mis tuleks tasuda samal kuupäeval ajutiselt eksporditud kaupadelt, kui need oleks imporditud [liidu] tolliterritooriumile riigist, kus töötlemistoiming või viimane töötlemistoiming toimus.“

Rakendusmäärus

- 12 Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele nr 2913/92 (EÜT 1993, L 253, lk 1) tunnistati alates 1. maist 2016 kehtetuks komisjoni 1. aprilli 2016. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 2016/481 (ELT 2016, L 87, lk 24). Võttes aga arvesse põhikohtuasja asjaolude kuupäeva, on nimetatud asjas endiselt kohaldatav määrus nr 2454/93, mida on muudetud komisjoni 4. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 993/2001 (EÜT 2001, L 141, lk 1; ELT eriväljaanne 02/11, lk 286; edaspidi „rakendusmäärus“).
- 13 Rakendusmääruse III jaotise 6. peatükk „Majandusliku mõjuga tolliprotseduurid“ vastab välistöötlemise protseduurile. Selles peatükis asuv artikkel 585 sätestas:

„1. Kui ei ilmne vastupidist, ei loeta ühenduse tootjate olulisi huve oluliselt kahjustatuks.

[...]“

Kombineeritud nomenklatuur

- 14 Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT 1987, L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382), mida on muudetud komisjon 20. septembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1214/2007 (ELT 2007, L 286, lk 1), I lisas esitatud kombineeritud nomenklatuur sisaldab gruppi 22 „Joogid, alkohol ja äädikas“. Selles grupis asub alamrubriik 2207 10 00 „Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega vähemalt 80% mahust“. Nimetatud rubriiki kuuluvate kaupadele kohaldatakse tollimaksu 19,2 eurot hektoliitri kohta, mis vastab ligikaudu 40% määraga väärtuselisele tollimaksule.
- 15 Alamrubriik 3824 90 97 „Muud“ asub kombineeritud nomenklatuuri grupis 38 „Mitmesugused keemiatooted“. Selles alamrubriigis nimetatud kaupadele kohaldatavad tollimaksud on 6,5% määraga väärtuselised tollimaksud.
- 16 Alamrubriikide 2710 11 25 – 2710 11 90 kohaselt, mis asuvad kombineeritud nomenklatuuri grupis 27 „Mineraalkütused, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused; bituumenained; mineraalvahad“ tuleb kõikidelt kaupadelt, mis vastavad mõistele „mootoribensiin“, tasuda väärtuselist tollimaksu määraga 4,7%.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 17 Argos esitas 30. juunil 2008 Madalmaade tollile tolliseadustiku artikli 85 alusel majandusliku mõjuga välistöötlemise protseduuri loa taotluse. Äriühing soovis suunata sellele protseduurile ühenduse päritolu ekspordiks mõeldud bensiini, et segada see kolmandast riigist pärit bioetanooliga, mida ei olnud liidus vabasse ringlusse lubatud. Segamise tulemusena vahekorras *ca* 15 ühikut bensiini ja *ca* 85 ühikut bioetanooli oleks Argos saanud toote etanool 85 (edaspidi „E85“) - niinimetatud biokütuse, mida kasutatakse teatavates kohandatud sõidukites (nn segakütusel töötavad sõidukid).
- 18 Taotluse kohaselt kavatses Argos segamise läbi viia avamerel. Bensiin ja bioetanool oleks laaditud Madalmaade sadamas laevale kahte jaotusseinaga eraldatud kambrisse. Kui laev on liidu territoriaalvetest välja jõudnud, oleks jaotussein eraldatud nii, et kaks koostisosa segunevad, kusjuures lainetus oleks seda protsessi tagant tõuganud. Seejärel oleks laev pöördunud tagasi Madalmaadesse.
- 19 Nii saadud E85 oleks seejärel deklareeritud tollis liidus vabasse ringlusse lubamiseks ja maksustatud selle toote suhtes kehtiva impordimaksuga (6,5% määraga väärtuseline tollimaks). Välistöötlemise protseduuri kohaldamise tulemusena oleks Argose maksu vähendatud summa võrra, mis vastab

tollimaksu summale (4,7% määraga väärtuseline tollimaks), mida oleks kohaldatud samal kuupäeval ühenduse päritolu bensiini suhtes, kui see oleks imporditud ja lubatud liidus vabasse ringlusse, pärinedes kohast, kus see segati.

- 20 Madalmaade toll esitas Argose taotluse arvamuse saamiseks Euroopa Komisjonile, et viimane uuriks, kas majanduslikud tingimused, millest välistöötlemise protseduuri loa andmine tolliseadustiku artikli 148 punkti c kohaselt sõltub, on täidetud. Komisjon küsis seejärel tolliseadustiku komitee (edaspidi „komitee“) arvamust.
- 21 Komitee leidis, et välistöötlemise protseduuri loa andmisest Argosele tuleb keelduda põhjusel, et need tingimused ei ole täidetud. See järeldus tehti argumentide põhjal, mille komisjon esitas 11. novembril 2009 toimunud komitee koosolekul. Samal koosolekul väitis nimetatud institutsioon, et suure koguse E85 importimine liidu territooriumile võib märkimisväärselt kahjustada liidu bioetanooli tootjate olulisi huve. Komisjon väitis, et imporditav E85 konkureerib otseselt ühenduse bioetanooliga, sest E85 koosneb peamiselt bioetanoolist. Komisjoni hinnangul seisaksid ühenduse bioetanooli tootjad aga silmitsi ülemäärase tootmisvõimsusega.
- 22 Madalmaade toll jättis nendele argumentidele viidates Argose taotluse 13. aprilli 2010. aasta otsusega rahuldamata. Nimetatud äriühing esitas seepeale kaebuse Rechtbank Haarlemile (Haarlemi esimese astme kohus, Madalmaad), kes jättis tolli otsuse muutmata.
- 23 Argos esitas Rechtbank Haarlemi otsuse peale apellatsioonkaebuse Gerechtshof te Amsterdamile (Amsterdami apellatsioonikohus, Madalmaad). Viimati nimetatud kohus tühistas 3. oktoobri 2013. aasta otsusega esimese astme kohtu otsuse, leides eelkõige, et tuvastamaks, kas antud juhul olid majanduslikud tingimused välistöötlemise protseduuri kasutamiseks täidetud, tuleb kontrollida, kas ühenduse bensiini ümbertöötlemine E85-ks välistöötlemise protseduuril kahjustas mitte ühenduse bioetanooli tootjate, vaid ühenduse E85 tootjate olulisi huve. Kohus asus aga seisukohale, et kuna Madalmaade tollil ei olnud andmeid, mis näitaksid, et taotletava protseduuri kohaldamine kahjustaks viimati nimetatud tootjate olulisi huve, oleks ta pidanud lugema selle protseduuri majanduslikud tingimused vastavalt rakendusmääruse artikli 585 lõikes 1 sätestatud eeldusele täidetuks. Seejärel esitas rahanduse riigisekretär Hoge Raad der Nederlandenile (Madalmaade kõrgeim kohus) kassatsioonkaebuse.
- 24 Viimati nimetatud kohus leiab, et otsus kassatsioonkaebuse kohta sõltub tolliseadustiku artikli 148 punktis c sisalduva mõiste „ühenduse tootjad“ tõlgendusest ja konkreetsemalt küsimusest, kas see mõiste võib hõlmata ühenduse bioetanooli tootjaid.
- 25 Eelkõige palub see kohus selgitada küsimust, kas vastust, mille Euroopa Kohus andis 11. mai 2006. aasta kohtuotsuses Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312) tollikontrolli all töötlemise protseduuri kohta, tuleb analoogia alusel laiendada välistöötlemise protseduurile. Sellest kohtuotsusest ilmneb, et viimati nimetatud protseduuri rakendamise eelduseks olevate majanduslike tingimuste täitmise hindamisel tuleb võtta arvesse nii töötlemisel saadavat valmistoodet valmistavate ühenduse tootjate kui ka selle töötlemise käigus kasutatavat toorainet tootvate ühenduse tootjate majanduslikke huve.
- 26 Neil asjaoludel otsustas Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas tolliseadustiku artikli 148 punktis c kasutatud mõistet „ühenduse tootjad“ tuleb välistöötlemise protseduuri majanduslike tingimuste kontrollimisel tõlgendada nii, et see hõlmab ka ühenduse tootjaid, kes toodavad tooraineid või vahesaadusi, mis on sarnased nende toodetega, mida töödeldakse töötlemisprotseduuris ühenduseväliste kaupadena?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

Sissejuhatavad märkused

- 27 Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus) märkis esiteks, et arvestades põhikohtuasja faktilisi asjaolusid, mille on tuvastanud Gerechtshof te Amsterdam (Amsterdami apellatsioonikohus), ei nähtu ühestki tõendist, et Argosele tema taotletud välistöötlemise protseduuri võimaldamine kahjustaks ühenduse E85 tootjate olulisi huve.
- 28 Komisjon aga vaidleb sellele seisukohale vastu ning leiab sisuliselt, et selle protseduuri kasutamine mõjutab nii ühenduse bioetanooli kui ka E85 tootjate olulisi huve. Seda on näha eelkõige käesoleva kohtuotsuse punktis 21 viidatud 11. novembri 2009. aasta komitee koosoleku protokollist. Ent juhul, kui Euroopa Kohus peaks nõustuma, et selle protseduuri lubamine mõjutab ka ühenduse E85 tootjate olulisi huve, ei ole komisjoni hinnangul eelotsuse küsimus asjakohane.
- 29 Kuivõrd komisjoni eesmärk on seada kahtluse alla põhikohtuasja faktilised asjaolud, siis tasub meenutada, et ELTL artiklis 267 sätestatud menetluse raames, mis põhineb siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete lahutamisel, kuulub vaidlusaluste asjaolude hindamine siseriikliku kohtu pädevusse. Seega on Euroopa Kohus pädev otsustama üksnes liidu õigusnormide tõlgenduse või kehtivuse üle, lähtudes talle siseriikliku kohtu poolt esitatud asjaoludest (vt eelkõige kohtuotsus, 16.7.1998, Dumon ja Froment, C-235/95, EU:C:1998:365, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Seetõttu ei ole Euroopa Kohtu ülesanne hinnata, kas põhikohtuasjas Argosele tema taotletud välistöötlemise protseduuri võimaldamine kahjustab või ei kahjusta ühenduse E85 tootjate olulisi huve. Küll aga tuleb Euroopa Kohtul vastata eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusele lähtudes viimase püstitatud eeldusest, et tootjate huve ei kahjustata.
- 31 Teiseks, mis puudutab Kreeka valitsuse väidet, mille kohaselt ei kohaldata välistöötlemise protseduuri avamerel läbi viidavatele töötlemisprotseduuridele, kuna tolliseadustiku artikli 151 lõige 1 nõuab, et sellised protseduurid tuleb läbi viia konkreetsetes „riigis“, siis tuleb sedastada nagu kohtujuristi ettepaneku punktides 46–49 väljendatud seisukohaski on sedastatud, et arvestades eelkõige tolliseadustiku artikli 145 sõnastust, võib töötlemisprotseduuri kohaldada, kui nimetatud protseduurid viiakse läbi väljaspool liidu tolliterritooriumi. Niisiis ei takista asjaolu, et põhikohtuasjas käsitletaval juhul oli Argosel kavas töötlemistoimingud läbi viia avamerel, tolliseadustiku nende sätete kohaldamist, mis käsitlevad seda majandusliku mõjuga tolliprotseduuride.

Sisulised küsimused

- 32 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma küsimusega sisuliselt selgitada, kas tolliseadustiku artikli 148 punkti c tuleb tõlgendada nii, et välistöötlemise protseduuri loa taotlemisel tuleb nende majanduslike tingimuste täidetuse hindamisel, millele sellise protseduuri rakendamine peab vastama, arvesse võtta mitte üksnes kavandatava välistöötlemise protseduuri tulemusel saadava lõpptootega analoogsete toodete ühenduse tootjate olulisi huve, vaid ka ajutiselt eksporditavale ühenduse kaubale töötlemistoimingute käigus lisamiseks mõeldud tooraine või ühenduseväliste pooltoodetega sarnaseid tooteid valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve.
- 33 Nimetatud kohtu sõnul tuleks välja selgitada, kas Euroopa Kohtu antud vastus 11. mai 2006. aasta kohtuotsuses Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 52), mis puudutab tollikontrolli all töötlemise protseduuri, on üle kantav välistöötlemise protseduurile. Nimetatud kohtuotsuses leidis Euroopa Kohus, et tollikontrolli all töötlemise eesmärgil tolliseadustiku artikli 133 punktis e sätestatud majanduslike tingimuste hindamise raames tuleb arvesse võtta mitte üksnes valmistoote turgu, vaid ka nimetatud toote valmistamiseks kasutatud tooraineturu majanduslikku olukorda.

- 34 Sellega seoses tuleb märkida, et nagu tuleneb ka tolliseadustiku artiklist 84, on nii välistöötlemine kui ka töötlemine tollikontrolli all mõlemad majandusliku mõjuga tolliprotseduurid. Kummagi protseduuri kasutamine eeldab tolliseadustiku artikli 85 kohaselt tolli luba. Nendeks protseduurideks loa saamiseks peavad olema täidetud „majanduslikud“ tingimused, mis tollikontrolli all töötlemiseks on ette nähtud tolliseadustiku artikli 133 punktis e ja välistöötlemiseks artikli 148 punktis c.
- 35 Olenevalt asjaomase protseduurist on majanduslikud tingimused siiski sõnastatud erinevalt. Tolliseadustiku artikli 148 punkti c kohaselt antakse välistöötlemise luba ainult siis, kui loa andmine ei kahjusta märkimisväärselt ühenduse tootjate olulisi huve. Sama seadustiku artikli 133 punkt e sätestab, et luba töötlemiseks tollikontrolli all antakse ainult siis, kui on täidetud vajalikud tingimused selleks, et see aitaks liidus luua või säilitada töötlemisteguvust, kahjustamata sealjuures sarnast kaupa valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve.
- 36 Mõiste „tootjad“ kasutamine tolliseadustiku artikli 148 punktis c viitab sellele, et välistöötlemise protseduuri rakendamiseks majanduslike tingimuste – millele see protseduur peab vastama – täidetuse hindamiseks tuleks tähelepanu pöörata üksnes nende tööstuste olulistele huvidele, mis teevad liidus töötlemistoiminguid, kuna nimetatud tingimustel on seetõttu palju piiratum eesmärk kui tollikontrolli all töötlemise tingimustel, nagu neid on tõlgendanud Euroopa Kohus 11. mai 2006. aasta otsuses Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312).
- 37 Sellegipoolest ei ole tolliseadustiku artikli 148 punkti c sõnastus ühemõtteline. Nimelt ei täpsusta selle sättes asjaomaseid turgusid, mida „tootjate“ tegevus hõlmab, ega konkreetseid tegureid, mida tuleb arvesse võtta nende oluliste huvide võimaliku kahjustamise hindamisel. Seega tuleb antud sätet tõlgendada lähtudes selle üldise ülesehituse ja välistöötlemise protseduuri eesmärgi kontekstist (vt selle kohta kohtuotsused, 19.6.1980, Roudolff, 803/79, EU:C:1980:166, punkt 7, ja 11.5.2006, Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 47).
- 38 Tolliseadustiku artikli 145 kohaselt võimaldab välistöötlemise protseduur ühenduse kaupa ühenduse tolliterritooriumilt ajutise töötlemise eesmärgil ekspordida ja töötlemisel saadud tooteid ehk „kompensatsioonitooteid“ täieliku või osalise imporditollimaksust vabastamisega vabasse ringlusse lubada. Konkreetsemalt tähendab tolliseadustiku artikli 151 lõike 1 kohaselt nimetatud protseduuri rakendamise lubamine seda, et kompensatsioonitoodete suhtes kohaldatava imporditollimaksu summast lahutatakse imporditollimaksu summa, mis tuleks tasuda samal kuupäeval ajutiselt eksporditud kaupadelt, kui need oleks imporditud liidu tolliterritooriumile riigist, kus töötlemistoiming või viimane töötlemistoiming toimus.
- 39 Sellist protseduuri põhjendab selle eesmärk, mis on hoida ära tollimaksuga selliste kaupade maksustamine, mis on töötlemiseks eksporditud nende reimportimise hetkel liidu territooriumile (vt selle kohta kohtuotsused, 17.7.1997, Wacker Werke, C-142/96, EU:C:1997:386, punkt 21, ja 2.10.2003, GEFCO, C-411/01, EU:C:2003:536, punkt 51). Selle kohta nähtub määruse nr 2473/86 põhjendusest 1, et antud korra kehtestamisel oli seadusandja kavatsus teha teatavaks asjaolu, et paljud liidu ettevõtjad kasutavad majanduslikel või tehnilist laadi põhjustel välistöötlemise protseduuri kolmandas riigis, enne kui ümbertöödeldud kaup reimporditakse.
- 40 Sellest tuleneb, et nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 67 märkis, on sellise majandusliku mõjuga tolliprotseduuri eesmärk ära hoida teatavaid tagajärgi, mida peetakse liidu tööstust kahjustavaks ja mis kaasnevad nende ühiste impordi- ja ekspordieeskirjade kohaldamisega.
- 41 Majanduslikud tingimused, millele peab vastama tolliseadustiku artikli 148 punktis c sätestatud välistöötlemise protseduur, võimaldavad tollil hinnata, kas välistöötlemise protseduuri rakendamine annab nimetatud tööstusharule eelise, tagades selle, et nimetatud korrast saadavad soodustused ei seaks omakorda teisi liidu tootjaid märkimisväärselt ebasoodsamasse olukorda. Selliseid majanduslikke

tingimusi tuleb tõlgendada seega viisil, mis võimaldab tollil täielikult arvesse võtta liidu tööstuse huvide konflikti (vt analoogia alusel kohtuotsus, 11.5.2006, Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, punktid 49 ja 50).

- 42 Huvide konflikti kohta tuleb märkida, et eelistades ühenduse kaupade välistöötlemise toimingute tegemist liidust väljaspool, võib ühenduse tootjale antud õigus kasutada välistöötlemise protseduuri, mõjutada peamiselt nende tööstuste olulisi huve, kes teevad sarnaseid töötlemistoiminguid liidu territooriumil, see tähendab töötlemistoimingute tulemusel saadud toodetega analoogsete toodete tootjaid.
- 43 Samas, põhikohtuasjas käsitletavatel asjaoludel, kui Argose kavandatav töötlemistoiming hõlmab ajutiselt eksporditud ühenduse kaupadesse märkimisväärse hulga ühendusevälist päritolu tooraine, s.o. bioetanooli lisamist, ning toorainelt tasutav ligikaudu 40% määraga väärtuseline tollimaks on oluliselt kõrgem kui see, mida kohaldataks selle toimingu tulemusel saadud kompensatsioonitootele, kuna E85 maksustatakse 6,5% määraga väärtuselise tollimaksuga, tuleb sedastada, et välistöötlemise protseduuri kasutamine sellise tehingu jaoks võib samuti tõsiselt kahjustada nende ettevõtjate olulisi huvisid, kes toodavad nimetatud toorainet liidu territooriumil.
- 44 Sama töötlemistoimingu tegemine väljaspool liidu territooriumi võimaldaks sellisel äriühingul nagu Argos importida liitu nimetatud toorainele vastava osa, vältides samas sellele kohaldatava tollimaksu tasumist, mille eesmärk on just kaitsta neid ühenduse tootjaid sellise importimise eest. Sellises olukorras annaks välistöötlemise protseduuri lubamine seda taotlevale ettevõtjale kompensatsioonitootele kohaldatavast tollimaksust osalise vabastamise teel täiendava soodustuse, muutes sedalaadi toimingu nii veelgi soodsamaks, kuid kahjustades samas liidu tootjate huve.
- 45 Eeltoodud asjaoludest tuleneb, et samamoodi nagu Euroopa Kohus leidis 11. mai 2006. aasta kohtuotsuses Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312), mis käsitles tollikontrolli all töötlemist, tuleb ka tolliseadustiku artikli 148 punkti c tõlgendada nii, et välistöötlemise protseduuri loa taotlemisel tuleb nende majanduslike tingimuste täidetuse hindamisel, millele sellise protseduuri rakendamine peab vastama, arvesse võtta mitte üksnes kavandatava välistöötlemise protseduuri tulemusel saadava lõpptootega analoogsete toodete ühenduse tootjate olulisi huve, vaid ka ajutiselt eksporditavale ühenduse kaubale töötlemistoimingute käigus lisamiseks mõeldud tooraine või ühenduseväliste pooltoodetega sarnaseid tooteid valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve. Mõistet „ühenduse tootjad“, mis esineb tolliseadustiku artikli 148 punktis c, tuleb seega tõlgendada nii, et see hõlmab erinevaid liidu tootjaid.
- 46 Erinevalt sellest, mida väitis Argos Euroopa Kohtus, ei sea seda tõlgendust kahtluse alla 17. juuli 1997. aasta kohtuotsuse Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:386) punktis 21 esitatud väide, mille kohaselt on tariifianomaaliate tekkimise võimalus, mille tulemusel saab välistöötlemise protseduuri luba taotlenud ettevõtja tollimaksusoodustuse, selle korraga kehtestatud süsteemile omane oht.
- 47 Nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud asi puudutas küsimust, kas välistöötlemise protseduuriga on kooskõlas, kui ajutiselt eksporditud kaupadelt tasumisele kuuluv tollimaks on ületanud kompensatsioonitoodetelt tasutava tollimaksu suuruse, mistõttu selle protseduuri kasutamine võis viia viimati nimetatud toodetelt osalise või täieliku imporditollimaksu vabastuseni, mitte eraldi küsimust, milliseid huve võiks arvesse võtta nende majanduslike tingimuste analüüsimisel, millele selle protseduuri kasutamine peab vastama. Nimetatud kohtuotsuses ei hinnanud Euroopa Kohus küsimust, kas tariifianomaaliate tagajärgi saab selle analüüsi raames pidada vastuvõetavaks või mitte.
- 48 Lõpuks, käesoleva kohtuotsuse punktis 45 esitatud tõlgendus võtab arvesse ühise põllumajanduspoliitika nõudeid, nagu seda nõuavad tolliseadustiku põhjendused 3 ja 4 (vt analoogia alusel kohtuotsus 11.5.2006, Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 51). Tasub meenutada, et nagu nähtub ka ELTL artikli 38 lugemisel koostoimes ELTL I lisa rubriikidega ex 22.08 ja 22.09, kujutab bioetanooli tootmine liidus endast ühise põllumajanduspoliitika valdkonda kuuluvat

tegevust ja sellele laieneb üldjuhul kaitse märgatavalt kõrgemate tollimaksude kaudu, mida kohaldatakse nimetatud toote importimisele liidu territooriumile. Selline tõlgendus võimaldab antud kaitse tagada, välistades võimaluse, et välistöötlemise protseduur soodustab ettevõtjat, kes kavatseb nendest tollimaksudest hoiduda.

- 49 Kõige eelneva põhjal tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et tolliseadustiku artikli 148 punkti c tuleb tõlgendada nii, et välistöötlemise protseduuri loa taotlemisel tuleb nende majanduslike tingimuste täidetuse hindamisel, millele sellise protseduuri rakendamine peab vastama, arvesse võtta mitte üksnes kavandatava välistöötlemise protseduuri tulemusel saadava lõpptootega analoogsete toodete ühenduse tootjate olulisi huve, vaid ka ajutiselt eksporditavale ühenduse kaubale töötlemistoimingute käigus lisamiseks mõeldud tooraine või ühenduseväliste pooltoodetega sarnaseid tooteid valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve.

Kohtukulud

- 50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) artikli 148 punkti c tuleb tõlgendada nii, et välistöötlemise protseduuri loa taotlemisel tuleb nende majanduslike tingimuste täidetuse hindamisel, millele sellise protseduuri rakendamine peab vastama, arvesse võtta mitte üksnes kavandatava välistöötlemise protseduuri tulemusel saadava lõpptootega analoogsete toodete ühenduse tootjate olulisi huve, vaid ka ajutiselt eksporditavale ühenduse kaubale töötlemistoimingute käigus lisamiseks mõeldud tooraine või ühenduseväliste pooltoodetega sarnaseid tooteid valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve.

Allkirjad